

Arkusze zawiera informacje prawnie chronione do momentu rozpoczęcia egzaminu

Układ graficzny © CKE 2019

CKE **CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA**

Nazwa kwalifikacji: **Udzielanie pomocy i organizowanie wsparcia osobie niepełnosprawnej**

Oznaczenie kwalifikacji: **Z.08**

Wersja arkusza: **SG**

Z.08-SG-20.06

Czas trwania egzaminu: **60 minut**

EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE

Rok 2020

CZĘŚĆ PISEMNA

**PODSTAWA PROGRAMOWA
2012**

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 9 stron. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
2. Do arkusza dołączona jest KARTA ODPOWIEDZI, na której w oznaczonych miejscach:
 - wpisz oznaczenie kwalifikacji,
 - zamaluj kratkę z oznaczeniem wersji arkusza,
 - wpisz swój numer PESEL*,
 - wpisz swoją datę urodzenia,
 - przyklej naklejkę ze swoim numerem PESEL.
3. Arkusz egzaminacyjny zawiera test składający się z 40 zadań.
4. Za każde poprawnie rozwiązane zadanie możesz uzyskać 1 punkt.
5. Aby zdać część pisemną egzaminu musisz uzyskać co najmniej 20 punktów.
6. Czytaj uważnie wszystkie zadania.
7. Rozwiązania zaznaczaj na KARCIE ODPOWIEDZI długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
8. Do każdego zadania podane są cztery możliwe odpowiedzi: A, B, C, D. Odpowiada im następujący układ kratek w KARCIE ODPOWIEDZI:

A	B	C	D
---	---	---	---

9. Tylko jedna odpowiedź jest poprawna.
10. Wybierz właściwą odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą – np., gdy wybrałeś odpowiedź „A”:

☒	B	C	D
-------------------------------------	---	---	---

11. Staraj się wyraźnie zaznaczać odpowiedzi. Jeżeli się pomylisz i błędnie zaznaczysz odpowiedź, otocz ją kółkiem i zaznacz odpowiedź, którą uważasz za poprawną, np.

☒	B	C	☒
-------------------------------------	---	---	-------------------------------------

12. Po rozwiązaniu testu sprawdź, czy zaznaczyłeś wszystkie odpowiedzi na KARCIE ODPOWIEDZI i wprowadziłeś wszystkie dane, o których mowa w punkcie 2 tej instrukcji.

Pamiętaj, że oddajesz przewodniczącemu zespołu nadzorującego tylko KARTĘ ODPOWIEDZI.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie 1.

80-letnia podopieczna, po udarze mózgu, z niedowładem połowicznym mieszka z 32-letnią wnuczką w dwupokojowym mieszkaniu, w budynku wielorodzinnym. 12-metrowy pokój dzieli z wnuczką. Kobieta, z powodu małej sprawności ruchowej większość czasu przebywa w łóżku. Wnuczka wykonuje w domu pracę zdalną przez Internet i opiekuje się babcią.

Na podstawie zamieszczonego opisu **nie można ocenić**

- A. sytuacji materialnej rodziny.
- B. wydolności opiekuńczej rodziny.
- C. sytuacji zdrowotnej podopiecznej.
- D. warunków mieszkaniowych podopiecznej.

Zadanie 2.

Znajdujące się w dokumentacji podopiecznego, udostępnionej asystentowi, wyniki testu Tinetti umożliwiają ocenę podopiecznego w zakresie

- A. równowagi i chodu.
- B. stanu przytomności.
- C. ryzyka wystąpienia odleżyn.
- D. napięcia mięśniowego i chodu.

Zadanie 3.

Podczas spaceru po parku 85-letni podopieczny poinformował asystenta, że czuje kołatanie serca, ucisk w klatce piersiowej, zawroty głowy i duszność. Dolegliwości te mogą wskazywać na

- A. udar mózgu.
- B. udar cieplny.
- C. zaburzenia pracy serca.
- D. zaburzenia procesu trawienia.

Zadanie 4.

Asystent opiekuje się podopiecznym z niepełnosprawnością ruchową, pochodzącym z zaniedbanego środowiska. Które objawy występujące u podopiecznego mogą sugerować rozwój gruźlicy płuc?

- A. Duszność wysiłkowa, świszczący oddech, osłabienie, sinica twarzy.
- B. Błada i chłodna skóra, przyspieszony oddech, przyspieszone bicie serca.
- C. Gorączka, nudności, brak apetytu, bóle mięśniowe, nadmierna potliwość.
- D. Suchy kaszel, spadek masy ciała, stany podgorączkowe, nocne poty, duszność.

Zadanie 5.

Według kryterium określającego przyczyny niepełnosprawności, osoba chora na stwardnienie rozsiane ma niepełnosprawność z grupy

- A. chorób psychicznych.
- B. chorób neurologicznych.
- C. schorzeń metabolicznych.
- D. schorzeń endokrynologicznych.

Zadanie 6.

Podopieczna z afazją ruchową (motoryczną), będącą następstwem udaru mózgu, ma trudności

- A. z samodzielnym poruszaniem się.
- B. z rozumieniem komunikatów słownych.
- C. z samodzielnym spożywaniem posiłków.
- D. z poprawnym artykułowaniem dźwięków.

Zadanie 7.

Asystent zaobserwował, że podopieczna w zaawansowanym stopniu demencji starczej nie chce przyjmować nic doustnie. Jest osłabiona, ma suche i popękane usta, suchy język, przyspieszony oddech. Jej skóra jest wiotka, słabo napięta. Podopiecznej należy pomóc przede wszystkim w zaspokojeniu potrzeby

- A. podaży płynów.
- B. regulacji wydalania.
- C. utrzymania czystości.
- D. stabilizacji oddychania.

Zadanie 8.

Niesamodzielnemu ruchowo podopiecznemu, który nie zawsze kontroluje funkcję zwieraczy cewki moczowej i odbytu należy w pierwszej kolejności udzielić wsparcia w zaspokojeniu potrzeby

- A. ruchu.
- B. czystości.
- C. aktywności.
- D. samodzielności.

Zadanie 9.

Informację o całkowitej niezdolności do pracy podopiecznego, asystent znajdzie w orzeczeniu wydanym przez

- A. ośrodek pomocy społecznej.
- B. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.
- C. lekarza orzecznika Narodowego Funduszu Zdrowia.
- D. lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Zadanie 10.

Asystent wspierający podopiecznego z problemem akceptacji wyłonionej stomii jelitowej, zaproponował mu udział w spotkaniach grupy wsparcia w klubie pacjentów ze stomią. Działanie asystenta jest zgodne z zasadą

- A. poufności.
- B. neutralności.
- C. solidarności.
- D. obiektywizmu.

Zadanie 11.

Asystent udzielający wsparcia podopiecznej, która po zabiegu wszczepienia endoprotezy stawu biodrowego zamierza dostosować do swoich potrzeb umeblowanie pokoju, powinien poinformować ją, że do spania należy przygotować łóżko, które posiada przede wszystkim

- A. ruchomy stelaż.
- B. regulację wysokości.
- C. unoszone wezglowie.
- D. pneumatyczny materac.

Zadanie 12.

Asystent organizując przestrzeń mieszkalną osobie chorującej na astmę, powinien

- A. utrzymywać wilgoć w pomieszczeniach i temperaturę powyżej 25°C.
- B. wycierać kurze na sucho, zasugerować kupno pościeli z naturalnej wełny.
- C. zasugerować zrezygnowanie z dywanów, zasłon, często wietrzyć pomieszczenia.
- D. codziennie zamiatać pomieszczenia, stosować zapachowe odświeżacze powietrza.

Zadanie 13.

Podczas tworzenia planu współdziałania z osobą z niepełnosprawnością asystent uwzględniając zamiłowania, zdolności i możliwości podopiecznego, postępuje zgodnie z zasadą

- A. poufności.
- B. akceptacji.
- C. obiektywizmu.
- D. indywidualizacji.

Zadanie 14.

Które działanie pomocowe powinno być podejmowane w pierwszej kolejności wobec osoby z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu znacznym?

- A. Rozwijanie zainteresowań.
- B. Organizowanie czasu wolnego.
- C. Przygotowanie do usamodzielnienia zawodowego.
- D. Kształtowanie umiejętności w zakresie samoobsługi.

Zadanie 15.

46-letnia podopieczna ma niedowład kończyn dolnych oraz osłabienie siły mięśniowej w obrębie karku i kończyn górnych. W domu większość czasu spędza przebywając w łóżku. Mycie włosów podopiecznej asystent powinien wykonać układając podopieczną w pozycji

- A. na plecach, w wannie.
- B. siedzącej, przy umywalce.
- C. siedzącej, z zastosowaniem miednicy.
- D. na plecach, z zastosowaniem wanienki pneumatycznej.

Zadanie 16.

Które objawy mogą wskazywać na wystąpienie u podopiecznego napadowej arytmii w pracy serca?

- A. Duszność wysiłkowa, wzmożona potliwość, nadpobudliwość.
- B. Uczucie zmęczenia, przyspieszone tętno, brak apetytu.
- C. Uczucie kołatania serca, zawroty głowy, zasłabnięcie.
- D. Trudności w oddychaniu, niepokój, wymioty.

Zadanie 17.

Asystent zaobserwował, że u 78-letniej podopiecznej nagle wystąpiła trudność w utrzymaniu łyżki podczas spożywania posiłku. Jednocześnie zauważył u niej opadnięcie kącika ust po prawej stronie i niewyraźną mowę. Objawy te mogą wskazywać na wystąpienie

- A. zawału serca.
- B. udaru mózgu.
- C. ataku migreny.
- D. napadu padaczki.

Zadanie 18.

Podczas zajęć rekreacyjnych w plenerze podopieczny doznał krwotoku z nosa. Asystent udzielający pierwszej pomocy powinien w pierwszej kolejności

- A. posadzić podopiecznego na ławce, odchylając jego głowę do tyłu.
- B. posadzić podopiecznego na ławce, pochylając jego głowę do przodu.
- C. położyć podopiecznego na ławce w pozycji na boku, z odgięciem głowy do tyłu.
- D. położyć podopiecznego na ławce w pozycji na wznak, z przygięciem głowy do przodu.

Zadanie 19.

Osoba z niepełnosprawnością oparzyła sobie udo, wylewając na nie gorącą herbatę. W miejscu oparzenia pojawiły się pęcherze. Asystent udzielający pierwszej pomocy powinien przede wszystkim

- A. zdezynfekować miejsce oparzenia i założyć jałowy opatrunek.
- B. posmarować miejsce oparzenia oliwką i podać lek przeciwbólowy.
- C. polewać miejsce oparzenia strumieniem zimnej wody przez co najmniej 10 minut.
- D. położyć na miejsce oparzenia okład z białka jaja kurzego na co najmniej 20 minut.

Zadanie 20.

Asystent wykonując czynności higieniczne niesamodzielnemu podopiecznemu, powinien przestrzegać zasady, aby protezę zębową podopiecznego myć zawsze

- A. po każdym posiłku.
- B. po porannej toalecie.
- C. przed poranną toaletą.
- D. przed każdym posiłkiem.

Zadanie 21.

Podopiecznej, u której występują zmiany patologiczne w jamie ustnej, lekarz zlecił pędzlowanie jamy ustnej *Aphthinem*. Do wykonania zabiegu należy przygotować *Aphthin*, miseczkę z ciepłą wodą, gaziki, rękawiczki jednorazowe, szpatułki, wazelinę oraz

- A. kwacze, miskę nerkowatą, ręcznik.
- B. pastę do zębów, kwacze, kubek z wodą.
- C. szczoteczkę do zębów, ręcznik, kubek z wodą.
- D. szczoteczkę i pastę do zębów, miskę nerkowatą.

Zadanie 22.

Podopiecznej z porażeniem kończyn dolnych, uskarżającej się na zaparcia należy, w celu regulacji wypróżnień zaproponować

- A. poranną gimnastykę na wózku.
- B. długie spacery na świeżym powietrzu.
- C. picie rano, przed posiłkiem szklanki ciepłej wody.
- D. picie przed snem szklanki gazowanej wody mineralnej.

Zadanie 23.

Do oceny stopnia narażenia na wystąpienie odleżyn asystent powinien wykorzystać skalę

- A. Becka.
- B. Norton.
- C. Glasgow.
- D. Tannera.

Zadanie 24.

Asystent asekurujący wchodzącego po schodach podopiecznego z niedowładem kończyny dolnej powinien znajdować się

- A. obok podopiecznego po stronie słabszej kończyny.
- B. obok podopiecznego po stronie zdrowej kończyny.
- C. nieco za podopiecznym po stronie słabszej kończyny.
- D. nieco za podopiecznym po stronie zdrowej kończyny.

Zadanie 25.

Asystent wspierający podopiecznego w wykonywaniu ćwiczeń oddechowych powinien dopilnować, aby podopieczny nabierał powietrze

- A. ustami i wydychał ustami.
- B. nosem a wydychał ustami.
- C. ustami a wydychał nosem.
- D. nosem i wydychał nosem.

Zadanie 26.

92-letni podopieczny z niepełnosprawnością jest kombatantem wojennym. Asystent udzielający mu wsparcia w zakresie korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej powinien uwzględnić, że szczególne uprawnienia podopiecznego dotyczą

- A. bezpłatnego zaopatrzenia we wszystkie leki.
- B. bezpłatnego zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne.
- C. prawa do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej poza kolejnością.
- D. prawa do realizacji poza kolejnością zaopatrzenia w środki pomocnicze.

Zadanie 27.

Asystent powinien poinformować podopiecznego z niepełnosprawnością, który zamierza pójść do toalety korzystając z balkonika, że siedząc na krześle, należy skierować się

- A. twarzą do balkonika, a następnie wstawać, opierając się na lasce.
- B. bokiem do balkonika, a następnie wstawać, opierając się na lasce.
- C. twarzą do balkonika, a następnie wstawać, trzymając się poręczy balkonika.
- D. bokiem do balkonika, a następnie wstawać, trzymając się poręczy balkonika.

Zadanie 28.

Podopieczny ma zlecony antybiotyk w tabletkach. Lekarz zapisał sposób jego dawkowania 4x2. Oznacza to, że podopieczny powinien przyjąć antybiotyk

- A. 4 razy dziennie po 1 tabletkę.
- B. 4 razy dziennie po 2 tabletki.
- C. 2 razy dziennie po 4 tabletki.
- D. 2 razy dziennie po 2 tabletki.

Zadanie 29.

Podczas rozmowy z podopieczną, asystent dowiedział się, że ma ona problemy wychowawcze z niepełnoletnim synem. Poradził jej, że powinna nawiązać kontakt z pedagogiem szkolnym. Którego wsparcia udzielił asystent podopiecznej?

- A. Rzeczowego.
- B. Motywującego.
- C. Informacyjnego.
- D. Instrumentalnego.

Zadanie 30.

W celu ułatwienia samodzielnego spożywania posiłków podopiecznej z reumatoidalnym zapaleniem stawów asystent powinien przygotować dla niej

- A. talerz z podgrzewanym dnem.
- B. garnek elektryczny z termostatem.
- C. wyprofilowane sztućce z pogrubioną rękojeścią.
- D. wodoszczelne podkładki z tworzywa sztucznego.

Zadanie 31.

Orzeczenie o niepełnosprawności dziecka jest orzekane na czas określony, ale **nie dłużej niż** do ukończenia

- A. 14 lat.
- B. 16 lat.
- C. 18 lat.
- D. 21 lat.

Zadanie 32.

78-letni pan Antoni, dwa miesiące temu został wdowcem, czuje się osamotniony. Jest osobą z niedosłuchem, poruszającą się o lasce. Jego ulubionym zajęciem jest modelarstwo oraz gra w szachy. Asystent celem aktywizacji powinien zaproponować podopiecznemu udział w zajęciach organizowanych przez

- A. osiedlowy klub seniora.
- B. dom pomocy społecznej.
- C. zakład aktywności zawodowej.
- D. środowiskowy dom samopomocy.

Zadanie 33.

Asystent wspierający podopiecznego w początkowym stadium demencji w zakresie aktywności ukierunkowanej na czynności dnia codziennego powinien dopilnować aby

- A. uczyć podopiecznego nowych technik wykonywania codziennych czynności.
- B. zmieniać podopiecznemu kolejność wykonywania codziennych czynności.
- C. zachować podopiecznemu stały rytm czynności w ciągu dnia.
- D. wykonywać za podopiecznego codzienne czynności.

Zadanie 34.

Pani Anna po urazie kręgosłupa korzysta z rehabilitacji medycznej, społecznej i zawodowej. Jednak cały czas jest smutna, nie akceptuje choroby, nie chce spotykać się z przyjaciółmi i znajomymi. W takiej sytuacji asystent powinien umówić wizytę

- A. u ortopedy.
- B. u neurologa.
- C. u psychologa.
- D. u fizjoterapeuty.

Zadanie 35.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa osobie poruszającej się w mieszkaniu za pomocą balkonika, asystent powinien

- A. usunąć z podłogi dywaniki.
- B. zaopatrzyć osobę w ochraniacze na buty.
- C. zamontować w balkoniku siedzisko z oparciem.
- D. zamontować dodatkowe poręcze w przedpokoju.

Zadanie 36.

14-letnia dziewczynka z zespołem Downa lubi prace plastyczne i bardzo chętnie bawi się z dziećmi. Asystent zaproponuje udział dziewczynki w zajęciach organizowanych dla dzieci i młodzieży

- A. w środowiskowym domu samopomocy.
- B. w dziennym domu pomocy społecznej.
- C. w warsztacie terapii zajęciowej.
- D. w świetlicy terapeutycznej.

Zadanie 37.

Do kogo powinien zwrócić się asystent osoby niepełnosprawnej w celu uruchomienia procedury *Niebieskiej Karty* dla podopiecznej niesamodzielnej, będącej ofiarą przemocy w rodzinie?

- A. Do najbliższego sąsiada.
- B. Do pracownika socjalnego.
- C. Do opiekunki środowiskowej.
- D. Do członka rodziny podopiecznej.

Zadanie 38.

Osobie, która ukończyła 75 lat i nie posiada uprawnień do emerytury oraz przebywa w środowisku domowym przysługuje prawo do

- A. renty rodzinnej.
- B. zasiłku opiekuńczego.
- C. zasiłku pielęgnacyjnego.
- D. świadczenia rentowego.

Zadanie 39.

Podopiecznego, wymagającego przeprowadzenia kompleksowej rehabilitacji narządu ruchu, należy poinformować, że podczas korzystania ze świadczeń rehabilitacyjnych w publicznej placówce ochrony zdrowia

- A. może równocześnie bezpłatnie korzystać z jednego zabiegu rehabilitacji w innej publicznej placówce ochrony zdrowia.
- B. nie może jednocześnie odpłatnie korzystać ze świadczenia rehabilitacji w niepublicznej placówce ochrony zdrowia.
- C. nie może równocześnie bezpłatnie korzystać ze świadczenia rehabilitacji w innej publicznej placówce ochrony zdrowia.
- D. może jednocześnie bezpłatnie korzystać ze świadczenia rehabilitacji w kilku publicznych placówkach ochrony zdrowia.

Zadanie 40.

Wąskie ciągi piesze, wysokie krawężniki i brak podwójnych poręczy przy podjeździe mogą być przeszkodą komunikacyjną w przestrzeni publicznej szczególnie dla osoby

- A. niewidomej poruszającej się z pomocą psa przewodnika.
- B. niewidomej poruszającej się samodzielnie z pomocą laski.
- C. z niepełnosprawnością ruchową poruszającej się z pomocą kuli łokciowej.
- D. z niepełnosprawnością ruchową, poruszającej się samodzielnie na wózku inwalidzkim.